



**ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ**  
**TENDERS REVIEW AUTHORITY**

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία  
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

**Προσφυγή Αρ. 6/2012**

Μεταξύ:

KEDRIS CONSTRUCTION LTD ΚΑΙ  
Α & Α ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ (ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ) ΛΤΔ

Αιτούντων

ν.

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή  
Προσφορών**

Ζαχαρίας Τουλούρας, Πρόεδρος  
Ανδρέας Χριστοφή, Μέλος  
Νίκος Πιπτοκοπίτης, Μέλος  
Ιωσήφ Ιωσηφίδης, Μέλος  
Κυριάκος Συρίμης, Μέλος

**Αιτούντες:**

KEDRIS CONSTRUCTION LTD ΚΑΙ Α & Α ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ  
(ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ) ΛΤΔ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Τάσο Παντελή, Δικηγόρο
2. Μαρία Βιολάρη, Δικηγόρο
3. Έλλη Βιολάρη, Εκπρόσωπο Αιτητών
4. Ειρήνη Χριστοφόρου, Εκπρόσωπο Αιτητών

**Αναθέτουσα Αρχή:**

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Αριάδνη Ζερβού, Δικηγόρο της Δημοκρατίας
2. Μαρία Τουραπή, Μέλος Επιτροπής Αξιολόγησης
3. Ανδρέα Βλάμη, Μέλος Επιτροπής Αξιολόγησης

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 3 Μαΐου, 2012

## ΑΠΟΦΑΣΗ

**A.** Με την παρούσα Προσφυγή η Κοινοπραξία «KEDRIS CONSTRUCTION LTD και A & A ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ (ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ) ΛΤΔ» (στο εξής οι Αιτητές) στρέφεται κατά της απόφασης του ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ (στο εξής Αναθέτουσα Αρχή ή Α.Α.) να απορρίψει την προσφορά της και να κατακυρώσει το Διαγωνισμό με αρ. 39/2011 που αφορά την «Αποκατάσταση/Αναζωογόνηση Παραδοσιακού Πυρήνα Κιτίου» σε άλλο προσφοροδότη και συγκεκριμένα στην εταιρεία «ELITE CONSTRUCTIONS LIMITED» .

### **B. ΓΕΓΟΝΟΤΑ**

1. Ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε με δημοσίευση του μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος δημοσίευσης δημοσίων συμβάσεων («e-procurement») στις 21.6.2011. Τελευταία ημερομηνία υποβολής προσφορών καθορίστηκε η 29.7.2011.
2. Η Επιτροπή Αξιολόγησης Προσφορών συνήλθε στις 11.11.2012 και αποφάσισε όπως εισηγηθεί στο Συμβούλιο Προσφορών την κατακύρωση του διαγωνισμού στην επιτυχούσα αφού έκρινε άκυρη την προσφορά των Αιτητών που υπέβαλαν την πιο χαμηλή τιμή.
3. Το Συμβούλιο Προσφορών αξιολογώντας την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης έκρινε ότι χρειαζόταν νομική συμβουλή από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας σε σχέση με την εγκυρότητα της προσφοράς των Αιτητών. Στις 19.1.2012 το Συμβούλιο Προσφορών αφού έλαβε υπόψη τη γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας, η οποία είχε στο μεταξύ αποσταλεί στην Α.Α., αποφάσισε όπως υιοθετήσει την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης και κατακύρωσε την προσφορά στην επιτυχούσα.

4. Στις 20.1.2012 στάληκε επιστολή σε όλους τους προσφοροδότες που υπέβαλαν προσφορά, γνωστοποιώντας τους το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού.

5. Στην επιστολή που στάληκε στους Αιτητές ως λόγος απόρριψης της προσφοράς τους αναφέρεται ότι:

*«α) έχετε υποβάλει Εγγυητική και δικαιολογητικά Κοινοπραξίας (της εταιρείας σας με την εταιρεία A & A Αποστολίδης (Εργοληπτική Εταιρεία) Λτδ.) Σημειώνεται ότι το έντυπο Προσφοράς (Παράρτημα 1) αναφέρεται μόνο στην Εταιρεία KEDRIS Construction Ltd,*

*β) η Ετήσια Άδεια σας για οικοδομικά δεν πληροί την κατηγορία που ζητείται στα Έγγραφα Προσφοράς».*

6. Στις 6.2.2012 οι Αιτητές καταχώρησαν την παρούσα Προσφυγή και στις 10.2.2012 η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών χορήγησε προσωρινό μέτρο για αναστολή της διαδικασίας εκτέλεσης πράξης ή απόφασης της Α.Α. μέχρι την έκδοση της τελικής απόφασης επί της παρούσας Προσφυγής.

## **Γ. ΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΙΤΗΤΩΝ**

Κατά την ενώπιον μας διαδικασία οι Αιτητές ζήτησαν την ακύρωση της απόφασης της Α.Α. υποστηρίζοντας ότι λανθασμένα η τελευταία απέρριψε την προσφορά τους. Οι Αιτητές απορρίπτοντας το προεξεταστικό σημείο που έθεσε η Α.Α. ανέφεραν ότι δεν τίθεται θέμα εννόμου συμφέροντος την στιγμή που η ουσία της προσφυγής αφορά το ερώτημα ποιός είναι ο προσφοροδότης.

Υποστήριξαν ότι εκ παραδρομής στο Έντυπο Προσφοράς τους αναγράφηκε μόνο το όνομα της εταιρείας KEDRIS CONSTRUCTION LTD και όχι της Κοινοπραξίας και ότι από το σύνολο των εγγράφων της υποβληθείσας προσφοράς προκύπτει ξεκάθαρα ότι η

προσφορά τους υποβλήθηκε από την Κοινοπραξία. Στην συνέχεια παρέπεμψαν σε σχετικά έγγραφα/δικαιολογητικά (λ.χ. πιστοποιητικά σύστασης, συμφωνητικό κοινοπραξίας, πληρεξούσιο, τραπεζική εγγύηση κ.τ.λ.) τονίζοντας ότι η Α.Α. εάν τους αξιολογούσε καλόπιστα θα κατέληγε στο συμπέρασμα ότι ο Προσφοροδότης ήταν η Κοινοπραξία και όχι η εταιρεία KEDRIS CONSTRUCTION LTD. Περαιτέρω, σημείωσαν ότι το Έντυπο Προσφοράς ήταν υπογεγραμμένο από εξουσιοδοτημένο πρόσωπο της Κοινοπραξίας, η υπογραφή του οποίου δεσμεύει και την εταιρεία Α & Α Αποστολίδης (Εργοληπτική εταιρεία) Λτδ που είναι το άλλο μέλος της Κοινοπραξίας. Αναφέρθηκαν στην συνέχεια στην Ι.Π.43/2009 και υποστήριξαν ότι η εν λόγω απόφαση εφαρμόζεται στα παρόντα γεγονότα.

Επιπλέον, ανέφεραν ότι όταν ζητήθηκε από τους Προσφοροδότες την 16.1.2012 να παρατείνουν την ισχύ της προσφοράς τους η συγκεκριμένη Δήλωση, η οποία είναι κατατεθειμένη στον διοικητικό φάκελο, υπογράφηκε από τον πληρεξούσιο Αντιπρόσωπο της Κοινοπραξίας εκ μέρους της Κοινοπραξίας και όχι εκ μέρους της εταιρείας KEDRIS CONSTRUCTION LTD. Επίσης, οι Αιτητές υποστήριξαν ότι από την έκθεση των ιδιωτών συμβούλων και από την γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας προκύπτει ότι η προσφορά θεωρήθηκε ότι υποβλήθηκε από την Κοινοπραξία.

Τέλος, οι Αιτητές παραπέμποντας σε σχετική νομοθεσία και νομολογία υποστήριξαν ότι η απόφαση της Α.Α. να απορρίψει την προσφορά τους ήταν αποτέλεσμα ανεπαρκούς έρευνας, πλάνης, παραβιάζουν τις αρχές της χρηστής διοίκησης και καλής πίστης.

#### **Δ. ΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ**

Κατά την ενώπιον μας διαδικασία η Α.Α. αντικρούοντας τους λόγους ακύρωσης της απόφασης της που έθεσαν οι Αιτητές υποστήριξε ότι δεδομένου του ότι η προσφορά υποβλήθηκε μόνο από την εταιρεία KEDRIS CONSTRUCTION LTD και η προσφυγή έχει καταχωρηθεί τόσο από την εν λόγω εταιρεία όσο και από την εταιρεία Α & Α

Αποστολίδης (Εργοληπτική εταιρεία) Λτδ θα πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη καθότι οι Αιτητές, ως μη προσφοροδότες, στερούνται του αναγκαίου εννόμου συμφέροντος στην καταχώρηση και προώθηση αυτής.

Η Α.Α. υποστήριξε ότι οι ίδιοι οι Αιτητές παραδέχθηκαν ότι στο Έντυπο Προσφοράς δεν αναγράφηκαν τα στοιχεία της Κοινοπραξίας, επομένως το Έντυπο Προσφοράς δεν υποβλήθηκε δεόντως συμπληρωμένο και ως εκ τούτου ορθά απορρίφθηκε η εν λόγω προσφορά. Παραπέμποντας σε σχετική νομολογία τόνισε ότι ο προσφοροδότης ο οποίος υποβάλει προσφορά, θα πρέπει να φαίνεται με σαφήνεια στο ίδιο το Έντυπο Προσφοράς, το οποίο έχει αναγνωρισθεί από τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου ως ένα από τα σημαντικότερα έγγραφα ενός Διαγωνισμού και δεν μπορεί να επαφίεται στην αξιολόγηση του συνόλου των κατατεθέντων από τους οικονομικούς φορείς εγγράφων και στην συναγωγή οιονδήποτε συμπερασμάτων.

Πέραν των πιο πάνω, η Α.Α. ισχυρίστηκε ότι οι Αιτητές ήταν αποκλειστικά υπεύθυνοι να επιδείξουν τη δέουσα επιμέλεια για την ορθή συμπλήρωση και υποβολή όλων των εγγράφων του Διαγωνισμού και η Α.Α. δεν είχε καμία υποχρέωση να ανατρέξει σε άλλα έγγραφα, πέραν του Εντύπου Προσφοράς, για να ανεύρει εάν ο προσφοροδότης ήταν άλλος από αυτόν που το υπέγραψε. Αναφέρθηκε στην συνέχεια στην Ι.Π.43/2009 και υποστήριξε ότι η εν λόγω απόφαση δεν μπορεί να εφαρμοστεί στα παρόντα γεγονότα. Επιπρόσθετα, η Α.Α. υποστήριξε ότι με δεδομένο του ότι ο προσφοροδότης θεωρήθηκε ότι ήταν η εταιρεία KEDRIS CONSTRUCTION LTD, έκρινε ότι δεν είχε την απαιτούμενη από τους όρους των Εγγράφων του Διαγωνισμού άδεια.

Επίσης, η Α.Α. διαφωνεί ότι καθίσταται καθοριστικό και δεσμευτικό για το Συμβούλιο Προσφορών το γεγονός ότι οι Συμβούλοι Μελετητές αναφέρονται στην έκθεση τους σε Κοινοπραξία. Αναφορικά, τώρα, με την γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας η Α.Α. υποστήριξε ότι αυτό το οποίο διερευνήθηκε από αυτή ήταν κατά πόσο σε περίπτωση

που δεν υπάρχει συμμόρφωση από το ένα μέλος της κοινοπραξίας με τις προϋποθέσεις ενός διαγωνισμού συμπαρασύρεται σε ακυρότητα η προσφορά της κοινοπραξίας.

Τέλος, απέρριψε τους ισχυρισμούς περί ανεπαρκούς έρευνας, πλάνης, παραβίασης των αρχών της χρηστής διοίκησης και καλής πίστης.

**Ε. Αφού ακούσαμε τις θέσεις των δυο πλευρών και κατόπιν μελέτης των σχετικών στοιχείων του Διοικητικού Φακέλου της υπόθεσης καταλήγουμε στα ακόλουθα:**

Καταρχήν θα απορρίψουμε την θέση που τέθηκε προεξεταστικά από την Α.Α. ότι δηλαδή οι εμφανιζόμενοι στο Έντυπο Προσφοράς Αιτητές δεν είναι οι προσφοροδότες στο παρόντα Διαγωνισμό και στερούνται του αναγκαίου εννόμου συμφέροντος στην καταχώρηση και προώθηση της παρούσας προσφυγής, αφού ο λόγος που εγείρουν στην παρούσα Προσφυγή αφορά ουσιαστικά το ερώτημα κατά πόσο η εν λόγω προσφορά υποβλήθηκε μόνο από την εταιρεία KEDRIS CONSTRUCTION LTD ή μαζί με την εταιρεία Α & Α Αποστολίδης (Εργοληπτική εταιρεία) Λτδ ως κοινοπραξία. Επομένως, θα προχωρήσουμε στην εξέταση της ουσίας της προσφυγής, εφόσον η τυχόν αποδοχή του ισχυρισμού που προβάλλουν θα τους παρέχει ταυτόχρονα και το αναγκαίο έννομο συμφέρον για προώθηση της παρούσας.

Το Έντυπο Προσφοράς υποβλήθηκε από την εταιρεία KEDRIS CONSTRUCTION LTD, ενώ στα υπόλοιπα σημαντικά έγγραφα της προσφοράς εμφανίζεται και εμπλέκεται και δεύτερη εταιρεία, η Α & Α Αποστολίδης (Εργοληπτική εταιρεία) Λτδ, με τρόπο και σε βαθμό που εύκολα μπορεί κανείς να υποθέσει ότι, σε κάποιο στάδιο τουλάχιστο, υπήρχε πρόθεση υποβολής της προσφοράς από την κοινοπραξία των δύο εταιρειών.

Οι Αιτητές επικαλούμενοι τα υπόλοιπα έγγραφα της προσφοράς και ιδιαίτερα την υποβληθείσα συμφωνία κοινοπραξίας μεταξύ των δύο εταιρειών, εισηγούνται ότι αφού

μέσα από αυτά αποδεικνύεται με σαφήνεια η πρόθεση των δύο εταιρειών να υποβάλουν προσφορά από κοινού, η Α.Α. θα έπρεπε να θεωρήσει και να δεχθεί τη μη συμπερίληψη στο Έντυπο Προσφοράς της δεύτερης εταιρείας (Α & Α Αποστολίδης (Εργοληπτική εταιρεία) Λτδ) και/ή την παράλειψη αναφοράς σε κοινοπραξία των δύο, ως απλό λάθος εκ παραδρομής χωρίς καμιά ιδιαίτερη σημασία και να προχωρήσει σε αξιολόγηση της προσφοράς ως υποβληθείσας από την κοινοπραξία των δύο εταιρειών και αντί να την απορρίψει να είχε κατακυρώσει το διαγωνισμό στην Κοινοπραξία των Αιτητών.

Δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με τη θέση αυτή των Αιτητών. Άλλο είναι η πρόθεση και άλλο είναι η νομική δέσμευση. Στην παρούσα περίπτωση η διαφανόμενη πρόθεση δεν είχε εξελιχθεί και δεν κατέληξε σε νομική δέσμευση. Το Έντυπο Προσφοράς είναι θεμελιακό έγγραφο και ίσως το σημαντικότερο των εγγράφων που την αποτελούν. Χωρίς το Έντυπο Προσφοράς δεόντως συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο δεν νοείται και δεν υπάρχει νομική δέσμευση του προσφοροδότη έναντι της Αναθέτουσας Αρχής.

Όπως ορθά παρέπεμψε και η Α.Α. στην υπόθεση αρ. 653/2005 *Conspex LTD v. Κυπριακής Δημοκρατίας*, μέσω Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών κ.α. ημερ. 11.12.2006, όπου κρίθηκαν τα ακόλουθα:

*«Το εν λόγω «Έντυπο Προσφοράς» είναι ίσως ένα από τα σημαντικότερα έγγραφα τα οποία έχουν υποβληθεί. Σ' αυτό περιέχονται σημαντικές νομικές δεσμεύσεις του προσφοροδότη οι οποίες για να αποκτήσουν νομική ισχύ απαιτείται η υπογραφή του εγγράφου που περιέχει τις εν λόγω δεσμεύσεις. Στην αντίθετη περίπτωση, όπου δηλαδή το έντυπο προσφοράς δεν φέρει την υπογραφή του προσφοροδότη, νομίζω πως ελλοχεύει κίνδυνος στρεψοδικίας, αμφισβήτησης ή αποποίησης υποχρεώσεων όταν ο προσφοροδότης κακόπιστα θα επικαλεστεί τη μη υπογραφή του εγγράφου. Θεωρώ επομένως πως η μη υπογραφή του συγκεκριμένου εγγράφου δεν αποτελεί παραδρομή ή τυπική πλημμέλεια συνιστώσα επουσιώδη παράλειψη όπως εισηγούνται οι αιτητές.»*

Στην παρούσα υπόθεση όχι μόνο η κοινοπραξία, στο όνομα της οποίας οι Αιτητές εισηγούνται ότι έπρεπε να γίνει αξιολόγηση, αλλά ούτε και η δεύτερη εταιρεία

ονομαστικά, εμφανίζονται καθόλου στο Έντυπο Προσφοράς. Κάτω από αυτά τα δεδομένα είναι σαφές πως η Α.Α. δεν θα μπορούσε με κανένα τρόπο να δεχθεί ότι με την υποβληθείσα προσφορά δεσμεύετο οποιοσδήποτε άλλος πέραν της εταιρείας KEDRIS CONSTRUCTION LTD. Και δεν ήταν κατά συνέπεια δυνατό να προχωρήσει σε έγκυρη αξιολόγηση μιας προσφοράς που υποβλήθηκε και δέσμευε μια μόνο εταιρεία ενώ τα έγγραφα που υποστήριζαν την πληρότητα και/ή εγκυρότητα αυτής της προσφοράς αφορούσαν και ενέπλεκαν και μια δεύτερη εταιρεία.

Σημειώνεται δε, ότι δεν θα μπορούσε σε καμία περίπτωση να εφαρμόσει τον μηχανισμό αναζήτησης διευκρινίσεων σε σχέση με ένα τόσο ουσιώδες θέμα δηλαδή για το ποιος ήταν ο πραγματικός προσφοροδότης, διότι κάτι τέτοιο δεν επιτρεπόταν από τους όρους του Διαγωνισμού και μιά τέτοια ενέργεια θα συνιστούσε παραβίαση των αρχών ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών εφόσον με αυτό τον τρόπο η ίδια η Α.Α. θα προέβαινε ουσιαστικά σε διόρθωση ουσιώδους παράλειψης στην προσφορά. Με αυτά τα δεδομένα και σύμφωνα με την απόφαση *Κυπριακή Δημοκρατία ν. ΧΑΡ. ΠΗΛΑΚΟΥΤΑΣ ΛΤΔ (2006) 3 Α.Α.Δ σελ.759* η παράλειψη των Αιτητών «...δεν μπορούσε να έχει ως συνέπεια τη γέννηση υποχρέωσης του Συμβουλίου να προχωρήσει σε διερεύνηση των λόγων της παράλειψης και, σε περίπτωση κατά την οποία εξακριβωνόταν ότι η παράλειψη οφειλόταν σε λάθος της εφεσίβλητης να το παραβλέψει ή να το διορθώσει. Τέτοια ενέργεια θα συνιστούσε, όχι μόνο εκτροπή από όρους της προσφοράς τους οποίους το ίδιο το Συμβούλιο προκαθόρισε ως ουσιώδεις, αλλά και ευνοϊκή μεταχείριση της εφεσίβλητης έναντι των προσφοροδοτών οι οποίοι συμμορφώθηκαν πλήρως με τους όρους αυτούς. Κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών.»

Συνεπώς, κρίνουμε ότι η απόφαση της Α.Α. να κρίνει ως άκυρη και να απορρίψει την προσφορά είναι ορθή και νόμιμη δεδομένου ότι στο Έντυπο Προσφοράς δηλώνεται ως προσφοροδότης η εταιρεία KEDRIS CONSTRUCTION LTD, ενώ υποβλήθηκαν εγγυητική και δικαιολογητικά ως κοινοπραξία.



Ως εκ τούτου, αποφασίζουμε ομόφωνα ότι η Προσφυγή 6/2012 απορρίπτεται και η προσβαλλόμενη απόφαση της Α.Α. επικυρώνεται.

Δεν επιδικάζονται έξοδα επί της διαδικασίας.